

DATALOGISK INSTITUT, AARHUS UNIVERSITET

Det Naturvidenskabelige Fakultet
EKSAMEN
Grundkurser i Datalogi
Algoritmer og Datastrukturer 1 (2003-ordning)
Antal sider i opgavesættet (incl. forsiden): 12 (tolv)
Eksamensdag: Fredag den 1. april 2005, kl. 9.00-11.00
Eksamenslokale: Trøjborgkomplekset, lokale 139, Niels Juelsgade 84, 8200 Århus N
Tilladte medbragte hjælpemidler: Alle sædvanlige hjælpemidler (lærebøger og notater)
Materiale der udleveres til eksaminanden:

OPGAVETEKSTEN
BEGYNDER
PÅ NÆSTE SIDE

—oOo—

Skriftlig Eksamen
Algoritmer og Datastrukturer 1

Datalogisk Institut
Aarhus Universitet

Fredag den 1. april 2005, kl. 9.00–11.00

Navn _____

Årskort _____

Dette eksamenssæt består af en kombination af små skriftlige opgaver og multiple-choice-opgaver. Opgaverne besvares på opgaveformuleringen **som afleveres**.

For hver opgave er angivet opgavens andel af det samlede eksamenssæt.

For multiple-choice-opgaver gælder følgende. Hvert delspørgsmål har præcist et svar. For hvert delspørgsmål, kan du vælge ét svar ved at afkrydse den tilsvarende rubrik. Et multiple-choice-delspørgsmål bedømmes som følgende:

- Hvis du sætter kryds ved det rigtige svar, får du 1 point.
- Hvis du ikke sætter nogen krydser, får du 0 point.
- Hvis du sætter kryds ved et korkert svar, får du $-\frac{1}{k-1}$ point, hvor k er antal svarmuligheder.

For en multiple-choice-opgave med vægt $v\%$ og med n delspørgsmål, hvor du opnår samlet s point, beregnes din besvarelse af multiple-choice-opgaven som:

$$\max \left\{ 0, \frac{s}{n} \right\} \cdot v \%$$

(Opgavesættet fortsætter)

Opgave 1 (4%)

	Ja	Nej
$n \cdot \log n$ er $O(n^{3/2})$?	☐	☐
$n^{1/10}$ er $O(\log n)$?	☐	☐
$3n^2 + 7n$ er $O(10n^2)$?	☐	☐
$n(\sqrt{n} + \log n)$ er $O(n^{3/2})$?	☐	☐
n^2 er $\Omega(n^3)$?	☐	☐

Opgave 2 (4%)

Opskriv følgende funktioner efter stigende orden med hensyn til O -notationen:

$$\begin{aligned} & n^2 \\ & n \cdot (\log n)^2 \\ & n \cdot \sqrt{n} \\ & 3^n / n^2 \\ & n + (\log n)^4 \end{aligned}$$

Svar: _____

Opgave 3 (4%)

Angiv for hver af nedenstående algoritmer udførelstiden som funktion af n i O -notation.

Algoritme Loop1(n)
 $x \leftarrow 0$
for $i \leftarrow 1$ **to** n **do**
    for $j \leftarrow i$ **to** n **do**
         $x \leftarrow x + j$

Algoritme Loop2(n)
 $x \leftarrow 0$
for $i \leftarrow 1$ **to** n **do**
    for $j \leftarrow 1$ **to** n **do**
        for $k \leftarrow i$ **to** j **do**
             $x \leftarrow x + i + j + k$

Algoritme Loop3(n)
 $i \leftarrow 1$
 $j \leftarrow 1$
while $i \leq n$ **do**
    if $j \leq i$ **then**
         $j \leftarrow j * 2$
    else
         $i \leftarrow i + 1$
         $j \leftarrow 1$

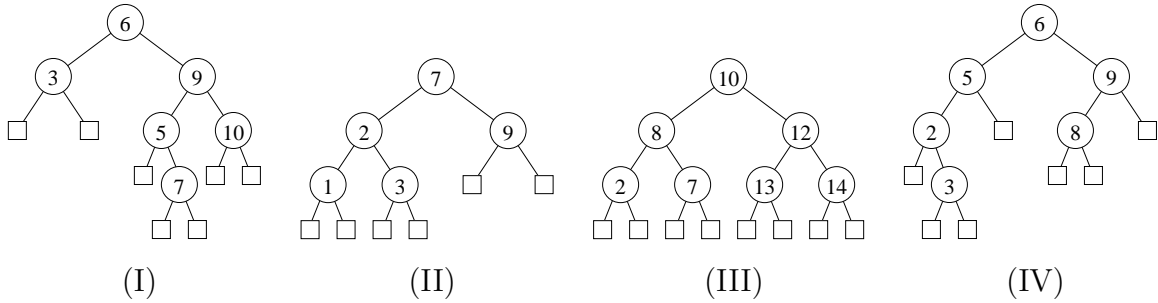
Svar Loop1: _____

Svar Loop2: _____

Svar Loop3: _____

Opgave 4 (4%)

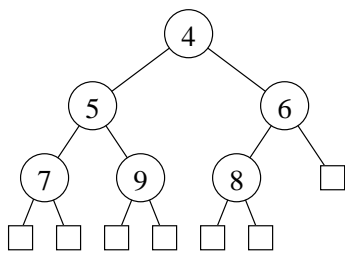
Angiv for hver af nedenstående binære træer om det er et lovligt ubalanceret binært søgetræ eller et lovligt AVL-træ.

	Ikke et søgetræ	Søgetræ men ikke et AVL-træ	AVL-træ
(I)	☐	☐	☐
(II)	☐	☐	☐
(III)	☐	☐	☐
(IV)	☐	☐	☐

Opgave 5 (4%)

Tegn hvordan nedenstående binære heap ser ud efter indsættelse af elementet 2.

Svar: _____

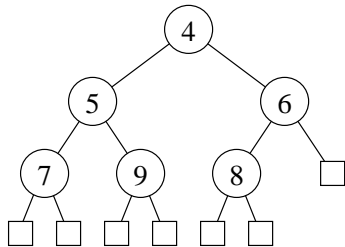
Opgave 6 (4%)

Tegn den binære heap efter indsættelse af elementerne 4, 6, 8, 5, 7, 2 i en heap i den givne rækkefølge, startende med den tomme heap.

Svar: _____

Opgave 7 (4%)

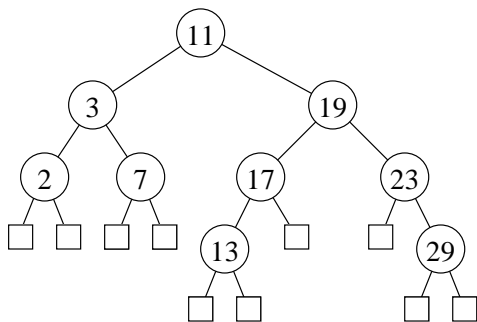
Tegn hvordan nedenstående binære heap ser ud efter en removeMin operation.

Svar: _____

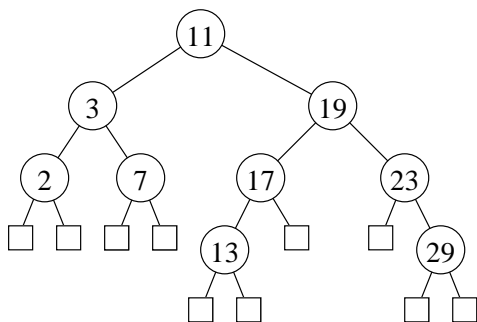
Opgave 8 (4%)

Tegn hvordan nedenstående ubalancerede binære søgetræ ser ud efter indsættelse af elementet 15.

Svar: _____

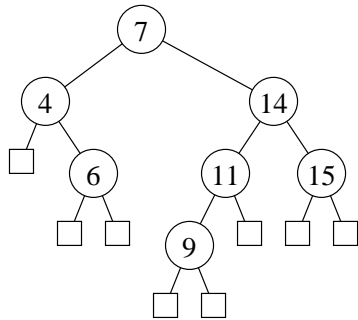
Tegn hvordan nedenstående ubalancerede binære søgetræ ser ud efter slettelse af elementet 19.

Svar: _____

Opgave 9 (4%)

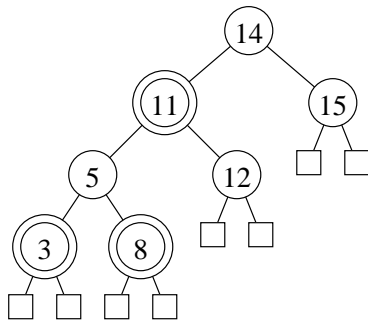
Tegn hvordan nedenstående AVL-træ ser ud efter indsættelse af elementet 10.

Svar: _____

Opgave 10 (4%)

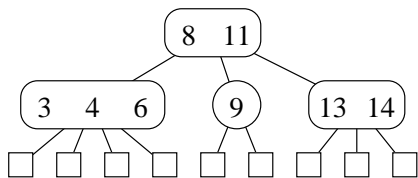
Tegn hvordan nedenstående rød-sort træ (dobbeltcirkler angiver røde knuder) ser ud efter indsættelse af elementet 10.

Svar: _____

Opgave 11 (4%)

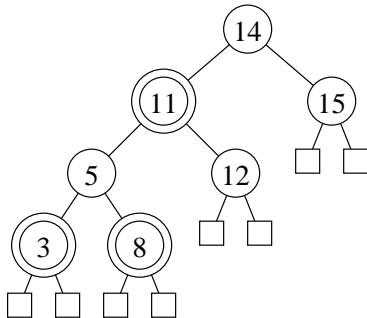
Tegn hvordan nedenstående (2,4)-træ ser ud efter indsættelse af elementet 5.

Svar: _____

Opgave 12 (4%)

Nedenstående er et rød-sort træ (dobbeltcirkler angiver røde knuder). Tegn det korre-
 sponderende (2,4)-træ.

Svar: _____

Opgave 13 (4%)

Nedenstående er en hashtabel hvor der er anvendt *quadratic probing*. Den anvendte
 hashfunktion er $h(k) = k \bmod 17$. Tegn hvordan hashtabellen ser ud efter at $k = 26$
 og $k = 43$ indsættes i den givne rækkefølge.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
					39	5			22							

Svar: _____

Opgave 14 (4%)

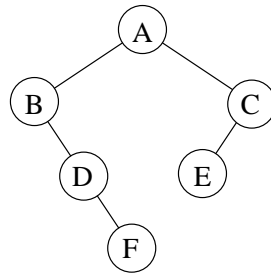
Nedenstående er en hashtabel hvor der er anvendt *linear probing*. Den anvendte hash-
 funktion er $h(k) = k \bmod 13$. Tegn hvordan hashtabellen ser ud efter at $k = 5$ slettes
 fra hashtabellen (der må ikke bruges dummy elementer).

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
					18	5	7	44	20	23		

Svar: _____

Opgave 15 (4%)

Angiv for hver af nedenstående sekvenser om den angiver et preorder, postorder, eller et inorder gennemløb af nedenstående binære træ.

	Preorder	Postorder	Inorder	Hverken preorder, postorder, eller inorder
A B C D E F	☐	☐	☐	☐
F D B E C A	☐	☐	☐	☐
B D F A E C	☐	☐	☐	☐
A B D F C E	☐	☐	☐	☐
B D F C E A	☐	☐	☐	☐

Opgave 16 (4%)

Tegn fire træer hvor et postorder gennemløb giver: A B C D

Svar: _____

Opgave 17 (4%)

Betragt radix-sort anvendt på nedenstående liste af tal ($d = 3$, $N = 10$). Angiv den delvist sorterede liste efter at radix-sort har sorteret tallene efter de to mindst betydende cifre.

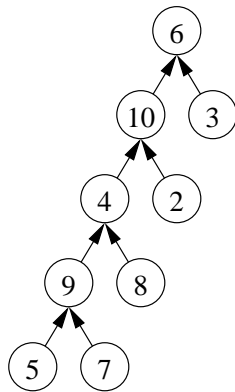
133 534 234 204 100 566

Svar: _____

Opgave 18 (4%)

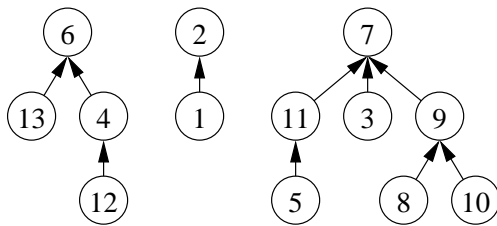
Tegn hvordan nedenstående union-find datastruktur ser ud efter $\text{FIND}(9)$, når der anvendes stikomprimering.

Svar: _____

Opgave 19 (4%)

Tegn hvordan nedenstående union-find datastruktur ser ud efter $\text{UNION}(2,7)$ efterfulgt af $\text{UNION}(6,7)$, når der anvendes union-by-size heuristikken.

Svar: _____

Transitionssystem Euklid3(i, j, k)
Configurations: $\{[i, j, k] \mid i, j, k \geq 1\}$

$[i, j, k] \triangleright [i, j - i, k]$	if	$i < j$
$[i, j, k] \triangleright [i, j, k - i]$	if	$i < k$
$[i, j, k] \triangleright [i - j, j, k]$	if	$j < i$
$[i, j, k] \triangleright [i, j, k - j]$	if	$j < k$
$[i, j, k] \triangleright [i - k, j, k]$	if	$k < i$
$[i, j, k] \triangleright [i, j - k, k]$	if	$k < j$

Opgave 20 (4%)

For hver af nedenstående udsagn, angiv om de er en invariant for ovenstående transitionssystem Euklid3. Startkonfigurationen antages at være $[i_0, j_0, k_0]$.

	Ja	Nej
$i \leq j \leq k$	☐	☐
$j \geq 0$	☐	☐
$i \cdot k \cdot j > 0$	☐	☐
$\text{gcd}(i, j, k) = \text{gcd}(i_0, j_0, k_0)$	☐	☐
$\min\{i_0, j_0, k_0\} \leq \min\{i, j, k\}$	☐	☐

Opgave 21 (4%)

For hver af nedenstående funktioner, angiv om de er en termineringsfunktion for ovenstående transitionssystem Euklid3.

	Ja	Nej
$\mu(i, j, k) = i \cdot j \cdot k$	☐	☐
$\mu(i, j, k) = i \cdot j + k$	☐	☐
$\mu(i, j, k) = \min\{i, j, k\}$	☐	☐
$\mu(i, j, k) = \max\{i, j, k\}$	☐	☐
$\mu(i, j, k) = i + j + k$	☐	☐

Algoritme Loop(n)
Inputbetingelse : heltal $n \geq 1$
Outputkrav : –
Metode : $i \leftarrow 1$;
           $j \leftarrow 1$;
          { I } **while** $i + j < n$ **do**
                   $i \leftarrow i + 1$;
                   $j \leftarrow j + i$

Opgave 22 (4%)

For hver af nedenstående udsagn, angiv om de er en invariant I for ovenstående algoritme Loop.

	Ja	Nej
$1 \leq i + j \leq n$	☐	☐
$j \leq n$	☐	☐
$i \leq j$	☐	☐
$j = i^2$	☐	☐
$j = (i + 1)i/2$	☐	☐

Opgave 23 (4%)

For hver af nedenstående funktioner, angiv om de er en termineringsfunktion for ovenstående algoritme Loop.

	Ja	Nej
$\mu(i, n) = i + j$	☐	☐
$\mu(i, n) = n - i$	☐	☐
$\mu(i, n) = n - i - j$	☐	☐
$\mu(i, n) = \log n - \log i$	☐	☐
$\mu(i, n) = j - 1$	☐	☐

Opgave 24 (4%)

Nedenstående algoritme beregner $r = \lfloor n/m \rfloor$. For at vise gyldigheden af algoritmen skal I_n , I_m og I_r være invarianter omkring variablerne n , m og r . Angiv invarianter hvormed gyldigheden af algoritmen kan bevises (bevis for invarianterne kræves ikke).

```
Algoritme Div( $n, m$ )  
Inputbetingelse : heltal  $n, m \geq 1$   
Outputkrav      :  $r = \lfloor n/m \rfloor$   
Metode          :  $r = 0$ ;  
                   $\{I_n \wedge I_m \wedge I_r\}$  while  $n \geq m$  do  
                     $n \leftarrow n - m$ ;  
                     $r \leftarrow r + 1$ 
```

Svar I_n : _____

Svar I_m : _____

Svar I_r : _____

For at kunne bevise at algoritmen terminerer, kræves en passende termineringsfunktion. Angiv en termineringsfunktion (bevis for at termineringsfunktionen har de nødvendige egenskaber kræves ikke).

Svar μ : _____

Opgave 25 (4%)

Betragt en stak som understøtter $\text{push}(x)$ og $\text{pop}()$ i $O(1)$ worst-case tid. Betragt nu stakken udvidet med operationen $\text{multi\_pop}(k)$, der fjerner de k øverste elementer på stakken ved k gange at kalde $\text{pop}()$. Stakstørrelsen før en operation betegner vi n og vi antager at $1 \leq k \leq n$.

For at argumentere at operationerne push , pop og multi_pop tager $O(1)$ *amortiseret tid*, kræves en passende potentiale funktion. For hver af nedenstående funktioner, angiv om de kan anvendes som en potentiale funktion for et sådant argument.

	Ja	Nej
$\Phi(n) = n^2$	☐	☐
$\Phi(n) = \log n$	☐	☐
$\Phi(n) = \sqrt{n}$	☐	☐
$\Phi(n) = n$	☐	☐
$\Phi(n) = 1$	☐	☐